

Marta Sjeničić*

TERET DOKAZIVANJA UZROČNE VEZE KOD GREŠKE U LEČENJU

Nemačko pravo

Osnovno značenje greške u medicini je postupanje lekara protivno pravilima vlastite struke (*contra legem artis*), odnosno prenebregavanje propisa koji čine medicinski standard ili stanje nauke i prakse u datom trenutku. U slučaju da se utvrdi da je lekar načinio grešku, on odgovara samo ako je greškom izazvana šteta pacijentu, što je ovaj dužan da dokaže. Neretko, greška lekara je bez uticaja na dalji tok bolesti i lečenje, pa je za odgovornost irelevantna. U tom smislu je potrebno dokazati i uzročnu vezu između greške i nastale štete. Dokazivanje predstavlja za oštećenog, kao laika, veliki teret, pa nemački sudovi u određenim situacijama dozvoljavaju dokazne olakšice. Osnovna dokazna olakšica je obrtanje tereta dokazivanja na štetu lekara. Ukoliko pacijent dokaže da je načinjena gruba stručna greška i da je ona ishodovala štetom, ustanovljava se relativna pretpostavka postojanja uzročne veze između greške i štete. To znači da lekar mora oboriti tu pret-

* Doktor medicinskog prava, naučni savetnik Instituta društvenih nauka u Beogradu, upravnica Centra za pravna istraživanja, marta.sjenicic@gmail.com

postavku i dokazati da šteta nije rezultat njegove grube greške, nego da je ishod atipičan. Ova dokazna olakšica ustanovljena je kroz nemačku sudsku praksu, a 2013. godine je u Nemački građanski zakonik uvedeno više promena kojima se poboljšao pravni položaj pacijenata, pa se, između ostalog, u para. 630h uređuje i teret dokazivanja kod odgovornosti za greške u lečenju i informisanju. Petim stavom para. 630h se uređuje da, ako postoji gruba greška u lečenju i suštinski je verovatno da će ona prouzrokovati povredu života, tela ili zdravlja one vrste koja se stvarno dogodila, pretpostavlja se da je greška u lečenju bila uzrok ove povrede. Ovo važi i ako lice koje leči nije uspeo da pribavi ili obezbedi medicinski zahtevan nalaz na vreme, ukoliko bi nalaz sa dovoljnom verovatnoćom dao rezultat koji bi doveo do daljih mera i ako je propuštanje takvih mera bilo grubo pogrešno. Na taj način je Nemački građanski zakonik kodifikovao ono što je sudska praksa iznedrila i što i dalje primenjuje.

Cljučne reči: greška u lečenju, odgovornost, uzročna veza, dokazivanje, nemačko pravo